

BUAB

Avrupa Birliği Uygulama ve
Araştırma Merkezi

BÜAB AVRUPA BİRLİĞİ BÜLTENİ

24-30 Ağustos 2020

Hazırlayanlar: Ganim ARVAS, Melek Özlem AYAS, Müge PALANCI, Pelin YÜCEL

1. TARTIşMALI KÖPRÜ AB FONLARI İLE İNşA EDİLİYOR

Çin ile Orta ve Doğu Avrupa ülkeleri arasındaki ticareti geliştirmek ve desteklemek için oluşturulan “17 + 1” (16 Orta ve Doğu Avrupa ülkesi, Yunanistan ve Çin) platformu çerçevesinde kurulan iş birliği, 17 Avrupa ülkesinin ekonomilerini güçlendirmelerine ve altyapı inşa etmelerine yardımcı olmuştur. Platform kapsamında hazırlanan altyapı projeleri arasında Karadağ'daki kuzey-güney karayolu, kuzey Bosna Hersek'teki Stanari Termik Santrali, Sırbistan'daki Mihajlo Pupin Köprüsü ve Smederevo Çelik Fabrikası, Yunanistan'daki Pire Limanı ve Hırvatistan'daki Peresac Köprüsü projesi yer alıyor. Daha önce Hırvatistan ile Bosna Hersek arasında soruna sebep olan Peresac Köprüsü projesinin finansmanının, Avrupa Birliği fonları ile China Road and Bridge Corporation adlı firma tarafından üstlenildiği bilgisi verilirken bu durumun Avrupa Birliği tarafından Schengen Bölgesi için önemi vurgulandı. Aynı zamanda Dubrovnik turizmi açısından değeri ortaya konulan projenin ülke ekonomisi için de önemli bir adım olacağı belirtildi.

Politico, (24 Ağustos 2020), Connecting Croatia on a bridge built by China, Erişim Adresi: <https://www.politico.eu/interactive/connecting-croatia-on-a-bridge-built-by-china/>

China Daily, (28 Ağustos 2020), US tricks won't work in Central and Eastern Europe, Erişim Adresi: <http://global.chinadaily.com.cn/a/202008/28/WS5f48462aa310675eafc55fe4.html>

2. KOMİSYON KISA SÜRELİ ÇALIşMA PROGRAMLARI KREDİSİ SAğLAYACAK

Avrupa Komisyonu koronavirüs salgını nedeniyle kısalan iş saatlerinin yarattığı ekonomik kayıpların telafisi için, SURE programı kapsamında, 15 AB ülkesi arasında bölüştürölmek üzere 81 milyar avroluk bir kredi planı hazırladı. AB Komisyonu tarafından istihdamın

korunması amacıyla üye ülkelerde kısa süreli çalışma ve ücret destek programlarında kullanılmak üzere verilecek kredilerle ilgili hazırlanan ve SURE adı verilen program kapsamında İtalya'ya 27,4 milyar avro, İspanya'ya 21,3 milyar avro, Polonya'ya 11,2 milyar avro, Belçika'ya 7,8 milyar avro, Romanya'ya 4 milyar avro, Yunanistan'a 2,7 milyar avro, Çekya'ya 2 milyar avro, Slovenya'ya 1,1 milyar avro, Hırvatistan'a 1 milyar avro, Slovakya'ya 631 milyon avro, Litvanya'ya 602 milyon avro, Bulgaristan'a 511 milyon avro, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'ne 479 milyon avro, Malta'ya 244 milyon avro ve Letonya'ya 192 milyon avro olmak üzere yaklaşık 81 milyar avro uygun koşullu kredi olarak verilecek. SURE programı üye ülkeler tarafından 19 Mayıs 2020'de Konsey'de kabul edildi. Salgın 2020'nin ikinci çeyreğinde AB'nin gayrisafı hasılasında %11,7 oranında bir kayba sebep oldu ve AB'nin SURE programını durgunluktan çıkış planının bir parçası olarak görmesini sağladı. Komisyon başkanı Ursula von der Leyen kredi planının, beklenmedik şekilde ortaya çıkan bir krizle başa çıkmak için önemli bir dayanışma örneği olduğunu söyledi. Üye ülkelerin tümü ekonomilerini ayakta tutmak ve işsizliği kontrol altına almak için bu programı destekliyor. Komisyon AB bütçesi ve üye devlet garantilerine dayanarak finansal piyasalardan 100 milyar avroya kadar borç sağlayabiliyor.

Agence Europe, (24 Ağustos 2020), SURE instrument to support short-time working will soon benefit seventeen Member States, Erişim adresi: <https://agenceurope.eu/en/bulletin/article/12544/1>

European Commission, Press Corner, (24 Ağustos 2020), Coronavirus: Commission proposes to provide €81,4 billion in financial support for 15 Member States under SURE, Erişim Adresi: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_20_1496

European Data News Hub (24 Ağustos 2020), Haber kaynağı: Deutsche-Press Agentur, EU Commission plans 81 billion in loans for short-time work schemes, Erişim adresi: <https://www.ednh.news/eu-commission-plans-81-billion-in-loans-for-short-time-work-schemes/>

3. PAN AVRUPA AKDENİZ ÜLKELERİYLE TERCİHLİ TİCARET ARTACAK

AB ile Pan Avrupa Akdeniz bölgesindeki ülkeler arasındaki ticaretin geliştirilmesi amacıyla hazırlanan öneri paketi Avrupa Komisyonu tarafından kabul edildi. AB, koronavirüs salgınından kaynaklanan ekonomik kayıpları hafifletmek için yirmi Akdeniz ve Avrupa ülkesi ile yaptığı tercihli ticaret anlaşmalarını geliştirmek ve daha esnek hale getirmek istiyor. Bu ülkeler İzlanda, Norveç, İsviçre, Liechtenstein, Faroe Adaları, Türkiye, Mısır, İsrail, Ürdün, Lübnan, Filistin, Gürcistan, Moldova, Arnavutluk, Bosna Hersek, Kuzey Makedonya, Sırbistan, Karadağ, Ukrayna ve Kosova'dan oluşuyor. Menşe kurallarına göre belirlenen tercihli ticaret sisteminde, malın nerede üretildiğine ya da menşesine uygun şekilde, anlaşmayı yapan ülkeler arasında düşük gümrük vergisi alınarak veya gümrüksüz olarak ticaret yapılmakta ve taraflar bu ticareten karşılıklı fayda sağlamaktadır. AB, yeni hazırladığı öneriler paketiyle Avrupa-Akdeniz coğrafyasındaki ülkelerle arasındaki ekonomik ilişkiyi ve bölgesel entegrasyonu arttırmayı hedefliyor. 2019 yılında bu ülkelerle 677 milyar avroluk ticaret yapıldı ve bu rakam AB'nin tercihli ticaretinin neredeyse yarısını oluşturdu. Komisyonun ekonomiden sorumlu üyesi Paolo Gentiloni bu kapsamda hazırlanan öneriler paketinin Lübnan gibi zor durumdaki ülkelere yardımcı olacağını ve Avrupalı üreticilerin yeni pazarlara erişebilme olanağı yaratacağını ifade etti.

European Commission Press Release, (24 Ağustos 2020), Rules of origin: EU to enhance preferential trade with Pan-Euro-Mediterranean (PEM) countries, Erişim adresi: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_20_1515

4. INSURANCE EUROPE'TAN AVRUPA BİRLİĞİNE ÇAĞRI

Avrupa Sigorta ve Reasürans Federasyonu Insurance Europe, iklim değişikliğiyle mücadele faaliyetlerine devam eden Avrupa Birliği'ne doğal afet riskini azaltmak için daha proaktif ve iddialı olması yönünde çağrıda bulundu. Insurance Europe tarafından yapılan açıklamada AB'nin doğal afetlere karşı daha önleyici bir davranış benimsemesi gerektiği belirtilerek, bina kodları, sel savunmaları ve yüksek riskli bölgelerde inşaattan kaçınma gibi durumları da kapsayacak risk karşıtı politikaların hazırlanması gerektiği vurgulandı.

AB Komisyonunun daha sık ve daha şiddetli bir şekilde meydana gelmeye başlayan aşırı hava olayları ve değişen iklimin ekonomik, sosyal ve çevresel etkilerini hafifletmek için 2021'in başlarında yeni bir adaptasyon stratejisi ortaya koymayı hedeflediği bir süre önce açıklanmıştı.

Insurance Europe, (24 Ağustos 2020), Position on evaluation of EU strategy for adaptation to climate change, Erişim Adresi: <https://www.insuranceeurope.eu/position-evaluation-eu-strategy-adaptation-climate-change>

Insurance Business, (26 Ağustos 2020), Insurers call for proactive climate change adaptation plans, Erişim Adresi: <https://www.insurancebusinessmag.com/uk/news/breaking-news/insurers-call-for-proactive-climate-change-adaptation-plans-231781.aspx>

5. AVRUPA BİRLİĞİ'NDEN KIBRIS TÜRK TOPLUMUNA YARDIM DESTEĞİ

AB Komisyonu, Kıbrıs Türk Toplumunu için 2006 yılından beri AB'nin uyguladığı yardım programı kapsamında, birinci 'Yıllık Eylem Programı' için hazırlanan 5 milyon avro değerindeki yardıma ek olarak ikinci 'Yıllık Eylem Programı' dahilinde 31,6 milyon avro daha destekte bulunmayı kabul etti. AB Yardım Programı, Kıbrıs Türk Toplumunun altyapı sorunlarını düzeltmeye ve salgından etkilenen ekonomisini kalkındırmaya yönelik destek imkânı sunuyor. Program, çevrenin korunması, elektrik şebekelerinin iyileştirilmesi gibi altyapı projelerinin yanı sıra gıda güvenliği, eğitim ve sürdürülebilir yeşil bir ekonomiyi amaçlıyor. AB Yardım Programının nihai amacının Kıbrıs'ta tarafların uzlaşısını sağlamak olduğunu ifade eden Uyum ve Reformdan Sorumlu AB Komiseri Elisa Ferreira, yapılan yardımların, altyapı ve ekonomik sorunların dışında, Kıbrıs Türk Toplumunun AB'ye yakınlaştırılması ve ana hedefinin Kıbrıs'ın birleşmesi olduğunu belirtti. Uygulanan Yardım Programı, AB Komisyonunun organı olan "Yapısal Reform Desteği Genel Müdürlüğü" tarafından yürütülüyor. AB Yardım Programı kapsamında Kıbrıs Türk Toplumuna, 2006 yılından itibaren 591 milyon avroluk finansman sağladı.

European Commission, Press Corner, (25 Ağustos 2020), Aid Programme for the Turkish Cypriot community: Commission adopts second Action Programme for 2020, Erişim Adresi: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_1490

6. JOSEP BORRELL: “ASKERLERİ DARBECİ OLMALARI İÇİN EĞİTMİYORUZ”

Mali’de Cumhurbaşkanı İbrahim Boubacar Keita’yı iktidardan düşüren askeri darbe sonrasında Avrupa Birliği ülkedeki eğitimlerini askıya aldığı ilan etti. AB Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, 18 Ağustos’ta Afrika ülkesi Mali’de gerçekleştirilen askeri darbeye ilgili olarak, darbeyi yapan askeri liderlerin AB’nin bölgede yürüttüğü misyon tarafından eğitilen kişiler olmadığını vurguladı. Berlin’de AB Savunma Bakanları’nın bir araya geldiği gayri resmi toplantı sonrasında açıklama yapan Borrell, darbe liderlerinin Rusya, ABD ve Büyük Britanya’da eğitim aldığı kendisine aktarıldığını da sözlerine ekledi. Yüksek Temsilci, Mali ordusunun %90’ını, 10’dan fazla AB ülkesinden gelen askerlerden oluşan AB misyonunun eğittiğini ve Mali gibi bir ülkede istikrarın askeri güç olmadan sağlanamayacağını da belirtti. Mali’deki darbe başkent Bamako’daki bir askeri okulda başlamış ve devlet başkanı Keita istifaya zorlanmıştı. Josep Borrell AB askeri misyonunun Mali ordusuna verdiği eğitimle bağlantılı olarak, darbeye ilişkilendirilemeyeceği ve AB’nin bu konuda sorumlu tutulmaması gerektiğini ifade etti.

Borrell Berlin’deki savunma bakanları toplantısında ayrıca Libya’daki durumu görüştiklerini aktardı.

European Union External Action Remarks (26 Ağustos 2020), Informal meeting of EU Defence Ministers: Remarks by the High Representative/Vice-President Josep Borrell at the press conference, Erişim adresi: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/84441/informal-meeting-eu-defence-ministers-remarks-high-representativevice-president-josep-borrell_en

Deutsche Welle (26 Ağustos 2020), EU freezes Mali training missions after military coup, Erişim adresi: <https://www.dw.com/en/eu-freezes-mali-training-missions-after-military-coup/a-54710608>

7. AVRUPA BİRLİĞİ’NİN KARBON İTHALATINA VERGİ GETİRMESİNE RUSYA’DAN TEPKİ

Rusya Güvenlik Konseyi Başkan Yardımcısı Dimitri Medvedev tarafından 26 Ağustos Çarşamba günü yapılan açıklamada AB’nin Birlik dışından yapılacak karbon ithalatına vergi planının Rus ekonomisi için çok ciddi sonuçlar doğurabileceği ifade edildi. AB’nin vergi hamlesi ekonomisi büyük oranda hidrokarbon ihracatına dayanan ve ihracatını 2030 yılına kadar en az %70 oranında arttırmayı hedefleyen Rusya’nın milyarlarca avroya ulaşan kayıplara uğrayacağı tahmin ediliyor.

Hammadde ve hidrokarbonların önemli bir ihracatçısı olarak Birliğin 2018’deki üçüncü en büyük ithalat ortağı olan Rusya, Medvedev tarafından yapılan açıklamada beyan edildiği üzere bu vergilendirme hamlesini Rus mallarının AB pazarına erişimini engelleyecek gizli korumacılık yaklaşımı olarak değerlendiriyor.

Euractiv (27 Ağustos 2020), Russia bristles at proposed EU carbon tax, Erişim adresi: <https://www.euractiv.com/section/global-europe/news/russia-bristles-at-proposed-eu-carbon-tax/>

Russia Business Today, (26 Ağustos 2020), Medvedev: Russia Will Need Support if EU Slaps Carbon Tax, Erişim adresi: <https://russiabusinesstoday.com/economy/medvedev-russia-will-need-support-if-eu-slaps-carbon-tax/>

8. AVRUPA BİRLİĞİ'NİN GÜVENLİK VE TEHDİT ALGILARI

AB savunma bakanlarının Berlin'de bir araya geldiği gayri resmi toplantının ardından, Almanya Savunma Bakanı Annegret Kramp-Karrenbauer, Mali, Belarus ve Doğu Akdeniz'de yaşanan gerginliklerin AB'nin kendi güvenliğine önem vermesi gereğini ortaya çıkardığını ifade etti. Kranbauer ayrıca AB'nin güvenlik ve savunma alanında bir stratejik pusula oluşturması gerektiğini belirtti. Şu anda AB dönem başkanlığı görevini yürüten Almanya stratejik pusula projesini geliştirmeyi hedef olarak belirlemiş durumda. Bu proje AB'nin 2016'da kabul ettiği Küresel Strateji'nin yerini almayacak fakat son dönemde ortaya çıkan yeni tehditlerin de Avrupa savunması bağlamında dikkate alınmasını sağlayacak. Stratejik Pusula projesinin 2022'de Fransa'nın dönem başkanlığı sırasında onaylanması bekleniyor. AB'nin gündeminde ayrıca Kasım 2020'de Avrupa'nın ortak tehdit analizinin üye ülkelere sunulması da bulunuyor. AB'nin karşı karşıya olduğu tehditlerin değerlendirmesinin yapılacağı Kasım'daki toplantıda tehdit analizi bağlamında kriz yönetimi, esneklik, kapasite geliştirme ve ortaklıklar konuları görüşülecek. Ortak güvenlik ve savunma stratejisi bakımından AB ülkeleri arasında ayrılan görüşler ve öncelikler mevcut; zira güney Avrupa ülkeleri ile Fransa için Ortadoğu, Afrika gibi yakın coğrafyalar öncelik taşımaktayken, Rusya Doğu Avrupa ülkeleri için tehdit olarak algılanıyor. Bu nedenle AB henüz tüm üye ülkelerin ortaklaşa paylaştığı bir güvenlik ve savunma stratejisine sahip değil; ancak stratejik pusulanın AB'nin bu alandaki gelişimi açısından önemli olduğu düşünülüyor.

European Union External Action (26 Ağustos 2020), Informal meeting of EU Defence Ministers: Remarks by the High Representative/Vice-President Josep Borrell at the press conference, Erişim adresi: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/84441/informal-meeting-eu-defence-ministers-remarks-high-representativevice-president-josep-borrell_en

Euractiv (27 Ağustos 2020), EU's threat analysis running out of time as bloc's security problems multiply, Erişim adresi: <https://www.euractiv.com/section/defence-and-security/news/eus-threat-analysis-running-out-of-time-as-blocs-security-problems-multiply/>

9. AB KOMİSERİ PHIL HOGAN İSTİFA ETTİ

Ticaretten Sorumlu AB Komiseri Phil Hogan görevinden istifa etti. İrlanda gezisi sırasında kalabalık bir ortamda bulunarak koronavirüs önlemleri ile ilgili kurallara uymaması sonucunda büyük bir tepkiyle karşı karşıya kalan Hogan, İrlanda halkından özür dileyerek istifa ettiğini açıkladı. AB Komisyonu Başkanı von der Leyen, basında Golf Gate skandalı diye anılan olayın ardından gelen istifa kararına saygı duyduğunu belirterek "Bu göreve başladığından bu yana bir Ticaret Komiseri olarak yorulmak bilmeyen çalışmaları için kendisine çok minnettarım." dedi. Ayrıca Leyen, AB'nin Birleşik Krallık, ABD ve Çin arasındaki ticari müzakerelerinde Hogan'ın kilit bir rol üstlenmiş olduğunu ifade etti. İki resmi yetkiliye göre Leyen, büyük olasılıkla komiserlerinden biri olan Letonyalı Valdis Dombrovskis'i Hogan'ın yerine geçirecek. Bu durumda İrlanda'nın Ticaret Komiserliği için göstereceği adayların şansı azalıyor. İrlanda'nın adayları olarak öne çıkan iki isimden birisi AB'nin Amerika eski elçisi David O'Sullivan diğeri ise İrlanda Savunma Bakanı Simon Coveney. Bu gelişmeler üzerine Avrupa Parlamentosunun Ticaret Komitesi Başkanı Bernd Lange, "Şu anda önemli olan iyi bir Ticaret Komiseri atamaktır. Burada milliyet en önemli rolü oynamıyor." dedi.

İrlandalı Avrupa Parlamentosu vekili Mairead McGuinness ise İrlanda'nın AB Komiseri olarak Phil Hogan'ın yerini almakla ilgilendiğini açıkladı. Adaylık kararını İrlanda hükümetin vereceğini söyleyen McGuinness bu pozisyona ilgisini değerlendirmek için Hükümetten hiç kimseyle temasa geçmediğini de sözlerine ekledi.

Politico, (27 Ağustos 2020), Trade chief Phil Hogan Resignation blows hole in European Commission, Erişim Adresi: <https://www.politico.eu/article/phil-hogan-resigns-as-eu-trade-boss-over-golfgate-scandal/>

The Economic Times, News, (27 Ağustos 2020), European Union's trade chief Phil Hogan Resigns over COVID-19 rules controversy, Erişim Adresi: <https://economictimes.indiatimes.com/news/international/world-news/european-unions-trade-chief-phil-hogan-resigns-over-covid-19-rules-controversy/articleshow/77775865.cms>

RTE, (30 Ağustos 2020), McGuinness 'interested' in EU Commission post, Erişim Adresi: <https://www.rte.ie/news/ireland/2020/0830/1162167-ireland-eu/>

10. AB KORONAVİRÜS AŞISI İÇİN ANLAŞMA YAPTI

AB Komisyonu, koronavirüse karşı aşı geliştiren ve üreten İngiliz şirketi Astra Zeneca ile gerçekleştirdiği müzakerenin sonunda sözleşme yapıldığını duyurdu. Komisyon, aşılar için 336 milyon avro ön ödeme yaptı. Sözleşmeye göre AB, ilk etapta 300 milyon doz ve opsiyonlu bir şekilde 100 milyon doz daha aşı alabiliyor. Aşılar, AB üye devletlerinin nüfusuna göre orantılı bir şekilde dağıtılacak. 17 Haziran 2020'de AB Komisyonu tarafından kabul edilen Avrupa Aşı Stratejisi ile birlikte tüm AB vatandaşları 12 ila 18 ay arasında bu aşılarından yararlanabilecek. AB Komisyonu, aşı üreten Sanofi-GSK, Johnson & Johnson, Cure Vac ve Moderna şirketleriyle de temasını sürdürüyor. Komisyon bu şirketlerle Astra Zeneca ile yapılan anlaşmaya benzer anlaşmalar yapmak istiyor.

European Commission, Press Corner, (27 Ağustos 2020), Coronavirüs: the Commission signs first contract with AstraZeneca, Erişim Adresi: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_1524

Fierce Pharma, (28 Ağustos 2020), AstraZeneca nets \$396M down payment from EU for 300M-plus COVID vaccines, Erişim Adresi: <https://www.fiercepharma.com/manufacturing/az-nets-396m-downpayment-for-300m-plus-eu-vaccine-doses>

11. AB DIŞİŞLERİ BAKANLARI BERLİN'DE TOPLANDI

Avrupa Birliği Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, Berlin'de gerçekleştirilen AB Dışişleri Bakanları toplantısının ardından bir basın açıklaması düzenledi. Toplantıda Belarus, Doğu Akdeniz ve Türkiye konuları gündeme alındı. Borrell açıklamasında, Avrupa Birliği'nin Belarus'taki seçim sonuçlarını tanımadığına değinirken; AB'nin Belaruslu yetkililerin eylemlerini de kabul etmediğini vurguladı. Borrell açıklamalarına, "Belarus'un egemenliğine ve bağımsızlığına tam desteğimizi bir kez daha ifade ediyor, Belarus halkına yönelik şiddetli baskıyı kınıyor ve yetkililerden krizden çıkmak için kapsamlı bir diyalog başlatmalarını istiyoruz." diyerek devam etti.

Yüksek Temsilci, toplantının diğer gündemi olan Türkiye'ye ilişkin de bazı açıklamalarda bulundu. Türkiye'nin Doğu Akdeniz'deki varlığıyla ilgili çeşitli değerlendirmeler yapıldığını

söyleyen Borrell, Avrupa Birliği'nin bölgedeki çıkarlarını ve Yunanistan ve Kıbrıs'la olan dayanışmasını savunma konusunda kararlı olduğunun altını çizdi. Türkiye'nin ve Avrupa Birliği'nin karşılıklı çıkarlarını koruyarak sağlıklı bir diyalog kurmanın önemli olduğuna değinen Yüksek Temsilci, taraflar arasındaki diyalogun ilerlemesi için Türkiye'nin tek taraflı hareket etmekten kaçınması gerektiğini ifade etti. Borrell süreç içerisinde Türkiye ile ilişki kurma konusunda ilerleme kaydedilmediği takdirde, 24-25 Eylül tarihlerinde Avrupa Konseyi'nde başka kısıtlayıcı tedbirlerin de gündeme gelebileceği beyanında bulundu.

European Union External Action (28 Ağustos 2020), Informal meeting of EU Foreign Ministers (Gymnich): Remarks by HR/VP Josep Borrell at the press conference, Erişim adresi: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/84516/informal-meeting-eu-foreign-ministers-gymnich-remarks-hrvp-josep-borrell-press-conference_en

12. AVRUPA BİRLİĞİ'NDEN BELARUSLU POLİTİKACILARA YAPTIRIM

Berlin'de gerçekleştirilen AB Dışişleri Bakanları toplantısında Belarussu politikacılara yaptırım kararı alındı. 20 üst düzey Belarussu politikacıyı kapsamayı planlanan yaptırım listesi için çalışmalara başlanması kararlaştırılan toplantının ardından Çekya Dışişleri Bakanı Tomas Petricek, "Listenin nasıl yapılandırılacağı ve listede kimlerin olacağı konusunda genel olarak mutabık kaldık." beyanında bulundu. Ancak Belarussu Cumhurbaşkanı Aleksandr Lukaşenko'nun isminin taslak listede bulunmadığı ve konunun taraflar arasında anlaşmazlığa sebep olduğu öğrenildi. Yaptırım listesinde yer alacak Belarussu politikacıların Avrupa'ya seyahat etmesi yasaklanacak ve mal varlıkları dondurulacak. Nihai liste AB Dışişleri Bakanlarının varacakları mutabakat sonrasında belli olacak.

Aljazeera, (28 Ağustos 2020), EU to blacklist up to 20 Belarus officials to press leader, Erişim adresi: <https://www.aljazeera.com/news/2020/08/eu-blacklist-20-belarus-officials-press-leader-200828084107041.html>

13. MERKEL'DEN DOĞU AKDENİZ VE TÜRKİYE YORUMU

Berlin'de gerçekleşen basın toplantısında Doğu Akdeniz'deki gerilime değinen Angela Merkel, tüm AB üyelerinin Yunanistan'ı desteklemekle yükümlü olduğunu hatırlatarak taraflar arasındaki gerilimin artmaması için uğraşılması gerektiğini vurguladı. Şansölye Almanya'nın bunun için çaba sarf ettiğini vurgulayarak, "Yunan dostlarımızın haklarını ve söylediklerini ciddiye alma ve haklı oldukları yerde destekleme görevimiz var. Ben gerilimin artmaması için çaba sarf ettim. Bu bazen sadece her iki tarafın tekrar tekrar konuşmasıyla mümkündür. Ekonomik bölgelerin pay edilmesine ilişkin tartışmalar ancak karşılıklı diyalog ile gerçekleştirilebilir." beyanında bulundu.

Ekathimerini, (28 Ağustos 2020), Merkel: All EU countries have an obligation to support Greece, Erişim adresi: <https://www.ekathimerini.com/256334/article/ekathimerini/news/merkel-all-eu-countries-have-an-obligation-to-support-greece>

Wionews, (29 Ağustos 2020), Mediterranean crisis: Germany calls for dialogue between Turkey, Greece, Erişim adresi: <https://www.wionews.com/world/mediterranean-crisis-germany-calls-for-dialogue-between-turkey-greece-323792>

14. AB FİLDİŞİ SAHİLİ'NE İNSANİ HAVA KÖPRÜSÜ KURDU

AB, Fildişi Sahili'ne insani hava köprüsüyle yardım malzemeleri gönderdi. Koronavirüs salgını nedeniyle zor durumda olan ülkelere yardım eden AB, Mayıs ayından beri 66 insani hava köprüsü kurarak uçaklar aracılığıyla ihtiyaç ve sağlık malzemelerini çeşitli bölgelere ulaştırıyor. En son Fildişi Sahili'ne yardım için giden uçak, 7,5 ton ağırlığında malzeme taşıdı. Ayrıca Fildişi Sahili'ne sağlık tesisleri de kurulması planlanıyor. Fildişi Sahili'ne yapılan yardımlar 2014-2020 yılları arasında 308 milyon avroya ulaşırken, bu yardımlara koronavirüs sürecinde 57 milyon avro daha eklendi. İnsani hava köprüsü ile gönderilen malzemeler ise 1200 tona ulaştı. Bölgeye yardımlar uluslararası kuruluşlar aracılığıyla ulaştırılıyor. Koordineli bir şekilde gönderilen bu yardımların tümü AB üyesi ülkeler tarafından karşılanıyor.

European Commission, Press Corner, (28 Ağustos 2020), Coronavirus Global Response: European Union organises a humanitarian air bridge to Côte d'Ivoire, Erişim Adresi: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_1532

15. LİTVANYA'DAN AVRUPA BİRLİĞİ'NE BELARUS ELEŞTİRİSİ

Litvanya Dışişleri Bakanı Linas Linkevičius AB makamlarını eleştirdi. AB'nin Belarus'la ilgili atılacak adımlar konusunda yavaş hareket ettiğini ve sadece kınamanın yeterli olmadığını ifade eden Bakan, somut adımlar atılması gerektiğini beyan etti. AB Belarus'ta 9 Ağustos'ta gerçekleşen seçim sonuçlarını tanımadığını açıklamış ve yeni, adil bir seçim yapılması çağrısında bulunmuştu. Ayrıca Konsey tarafından yapılan açıklamada ülkede sadece belli kişiler hakkında yaptırımlar uygulanacağı açıklanmıştı. Ancak yaptırım konusunda şimdiye kadar somut bir adım atılmış değil. AB ülkeleri arasında Litvanya ve Polonya gibi komşu ülkeler Belarus yönetimine karşı daha etkili önlemler alınmasını isterken, Almanya ve Fransa ise bu konuda daha ihtiyatlı bir tutum sergiliyor. Uzmanlar AB'nin Belarus'la ilgili atacağı adımlar bakımından hassas bir durumda olduğunu söyleyerek, pasif kalınması halinde birliğin savunduğu değerlerin sorgulanacağını, daha agresif hareket eden bir AB'nin ise Rusya'nın müdahale etme riskini ortaya çıkarabileceğini belirtiyor. Litvanya Dışişleri Bakanı, yaptırımlar ve yeni bir seçim düzenlenmesi konusunda AB'nin sesini yükseltmesi ve daha kararlı olması gerektiğini vurguladı. Litvanya hükümeti AB'den daha hızlı biçimde Belarus yönetimine yönelik kendi yaptırımlarını uygulamayı onayladı ve son seçimlerde mevcut Başkan Lukashenko'ya karşı yarışan muhalefet lideri Tikhanovskaya'ya sığınma önerisinde bulundu. Demokrasiye önem veren bir ülke olan Litvanya, Belarus'ta sivil toplumun gelişimini destekliyor. Litvanya halkı Belarus'taki seçimlerden sonra göstericilere destek vermek için başkent Vilnius'tan Belarus sınırına kadar bir insan zinciri oluşturmuştu.

Politico , (28 Ağustos 2020), EU too slow to help Belarus, says Lithuania, Erişim adresi: <https://www.politico.eu/article/eu-too-slow-to-help-belarus-says-lithuania-foreign-minister-linas-linkevicius-alexander-lukashenko/>

Yle , (29 Ağustos 2020), Foreign Minister Haavisto meets Belarus opposition leader in Vilnius, Erişim adresi: https://yle.fi/uutiset/osasto/news/foreign_minister_haavisto_meets_belarus_opposition_leader_in_vilnius/11518340

16. BORIS JOHNSON'DAN ANLAŞMASIZ BREXIT YORUMU

AB ve Birleşik Krallık arasında Brexit müzakereleri devam ediyor. Birleşik Krallık Baş Müzakerecisi David Frost ve Avrupa Birliği'ni temsil eden mevkidaşı Michel Barnier'in başkanlığında devam eden ve uzun süredir bir sonuca varılmayan müzakerelerle ilgili David Frost'tan bir yorum geldi. Frost, AB'nin Birleşik Krallığı kendi devlet yardımı kurallarına uymaya zorlamaya devam etmesi halinde Krallığa anlaşmasız Brexit'i tavsiye edeceğinin sinyalini verdi.

Başbakan Boris Johnson'la aynı fikirde olduğu bilinen Frost, müzakere sürecinde bu konuda sert bir tavır takınarak hükümetin İngiliz şirketlerini AB rakipleri karşısında sübvans etmesini engelleyen kuralları uygulamaya davet eden AB temsilcilerinin bu taleplerinin yerine getirilemeyeceğini beyan etti. Başbakan Johnson'ın kıdemli yardımcısı Dominic Cummings ise Birleşik Krallığın devlet yardımları üzerinde sahip olacağı hareket özgürlüğünün kilit şirketleri ve endüstrileri desteklemek için önemli olduğunu ve bunun Brexit'in getireceği en büyük avantajlardan birisi olduğunu ifade etti.

Express, (30 Ağustos 2020), Boris Johnson threatens no-deal Brexit in crushing ultimatum to the EU's constant demands, Erişim adresi: <https://www.express.co.uk/news/politics/1329133/Brexit-news-boris-johnson-no-deal-EU-trade-talks-david-frost-Michel-barnier-latest>

17. AVRUPA BİRLİĞİ VE ÇİN ARASINDAKİ TİCARET ANLAŞMASI

30 Ağustos Pazar günü Fransız Uluslararası İlişkiler Enstitüsü (IFRI) tarafından Paris'te düzenlenen bir konferansta konuşan Çin Dışişleri Bakanı Wang Yi, Çin ve AB arasındaki olası anlaşmanın yıl sonuna kadar imzalanabileceğini beyan etti. Anlaşma konusunda adım atmanın her zamankinden daha önemli olduğunu ifade eden Yi, birkaç yıldır ön hazırlıkları devam eden anlaşmanın daha istikrarlı bir dünya için önem arz ettiğini vurguladı. AB ve Çin arasındaki bağları güçlendirmesi öngörülen anlaşma ile yabancı yatırımların korunması, fikri telif haklarına saygının güçlendirilmesi, teknoloji transferi yükümlülükleri konularıyla ilgili düzenlemeler yapılması planlanıyor.

The Brussels Times, (30 Ağustos 2020), Chinese Foreign Minister sees investment pact with EU possible this year, Erişim adresi: <https://www.brusselstimes.com/news/129193/chinese-foreign-minister-sees-investment-pact-with-eu-as-possible-this-year/>

Wionews, (30 Ağustos 2020), Chinese minister Wang Yi says EU investment deal is close, Erişim adresi: <https://www.wionews.com/world/chinese-minister-wang-yi-says-eu-investment-deal-is-close-324132>